

Grundnotat til Folketingets Europaudvalg

Kommissionens forslag til kommissionsbeslutning om harmonisering af 900 og 1800 MHz frekvensbåndene til fælleseuropæiske kommunikationstjenester

1. Resumé

En vedtagelse af det foreliggende forslag i Frekvensudvalget vil indebære, at frekvenserne i 900 og 1800 MHz båndene skal afsættes til både GSM og andre landbaserede systemer, der kan anvendes til at udbyde fælleseuropæiske kommunikationstjenester. Endvidere skal der på sigt åbnes op for, at frekvenserne i de eksisterende GSM-tilladelser kan anvendes til det bredere formål.

Dette betyder blandt andet, at GSM-frekvensbåndene på sigt også vil kunne bruges til trådløst bredbånd og dermed bidrage til, at alle i Danmark kan få adgang til de digitale IKT-teknologier og derved adgangsbillet til det globale netværk.

En vedtagelse af forslaget vil ikke indebære, at de eksisterende GSM-tjenester vil lukke. Disse vil fortsætte i flere år fremover.

2. Baggrund

Kommissionen har i Frekvensudvalget (EU's "forskriftskomité" for behandling af frekvensrelaterede spørgsmål) fremlagt et udkast til en kommissionsbeslutning, som åbner op for, at 900 og 1800 MHz frekvensbåndene på sigt kan anvendes til andre landbaserede fælleseuropæiske tjenester end GSM.

Beslutningen er sat til afstemning i Frekvensudvalget den 14.-15. marts 2007 i en forskriftkomitéprocedure (jf. artikel 5i Rådets afgørelse 1999/468/EF). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, udsteder Kommissionen beslutningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst 3 måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Selvom Frekvensudvalget på mødet i marts skulle give sin tilslutning til det foreliggende udkast til beslutning, kan Kommissionen ikke godkende beslutningen endeligt, førend GSM-direktivet er trukket tilbage. Den nye kommissionsbeslutning vil således få en ikrafttrædelsesdato, der svarer til datoen for, når GSM-direktivet trækkes tilbage.

Kommissionens forslag til den ovenfor nævnte beslutning er i sin nuværende udgave formelt modtaget den 22. januar 2007.

28. februar 2007

IT- og Telestyrelsen

Holsteinsgade 63
2100 København Ø
Telefon 3545 0000
Telefax 3545 0010
E-post itst@itst.dk
Netsted www.itst.dk
CVR-nr. 2676 9388

Sagsbehandler
Robert Lindgaard

Sagsnr. 07-012206

Kommissionen træffer afgørelse om godkendelse eller nægtelse af godkendelse af tekniske gennemførelsesforanstaltninger efter forvaltningsproceduren i Frekvensudvalget. Kommissionen vedtager de foreslåede foranstaltninger. I dette tilfælde vil Kommissionen dog ikke vedtage beslutningen, førend GSM-direktivet er trukket tilbage jf. ovenfor.

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget har som retsgrundlag artikel 4, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 676/2002/EF af 7. marts 2002 om et frekvenspolitisk regelsæt i Det Europæiske Fællesskab (Frekvensbeslutningen).

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen har ikke udtalt sig om nærhedsprincippet.

Det er regeringens vurdering, at Kommissionens forslag er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

IT- og Telestyrelsen

Side 2

5. Formål og indhold

Hensigten med forslaget er at åbne op for, at frekvenserne i 900 og 1800 MHz frekvensbåndene også kan anvendes til at udbyde andre landbaserede fælles-europæiske kommunikationstjenester end GSM. I første omgang tænkes her på, at frekvenserne skal åbnes op for 3G-tjenester. Forslaget til kommissionsbeslutning åbner imidlertid også op for, at andre teknologier end 3G-teknologier kan anvendes, hvis medlemsstaterne måtte ønske det. Beslutningen er således teknologineutral.

Vedtagelse af Kommissionens forslag til beslutning vil konkret indebære, at frekvenserne i 900 og 1800 MHz båndene skal afsættes til både GSM og andre landbaserede systemer, der kan anvendes til at udbyde fælles-europæiske kommunikationstjenester, og at der på sigt skal åbnes op for, at frekvenserne i eksisterende tilladelser kan anvendes til det bredere formål.

Der er således ikke tale om, at vilkårene i de nuværende GSM tilladelser om alene at anvende frekvenserne til GSM skal ophæves her og nu. Derimod skal det ske efterfølgende, når det passer ind i den nationale beslutningsproces.

6. Europa- Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

7. Gældende dansk ret og konsekvenser herfor

Den gældende danske lovgivning på frekvensområdet er fastsat i lov om radiofrekvenser, jf. lovbekendtgørelse nr. 680 af 23. juni 2004, samt i lov om auktion over tilladelser til 3. generations mobilnet, jf. lov nr. 1266 af 20. december 2000.

I det foreliggende forslag til kommissionsbeslutning er der ikke taget stilling til, hvornår og hvordan vilkårene i de nuværende GSM tilladelser om alene at anvende

frekvenserne til GSM skal lempes. Dette vil ske efterfølgende i en national beslutningsproces.

Forslagets konsekvenser for dansk lovgivning er under afklaring. Eventuelle konsekvenser kan vedrøre bestemmelserne om fastsættelse af vilkår og ændringer heraf i lov om radiofrekvenser, jf. lovbekendtgørelse nr. 680 af 23. juni 2004 med senere ændringer.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

Forslaget vurderes at have en generel positiv effekt på samfundsøkonomien på sigt, idet det vil fremme udbredelsen af trådløst bredbånd, og det vil dermed bidrage til, at alle i Danmark kan få adgang til de digitale IKT-teknologier og derved adgangsbillet til det globale netværk.

IT- og Telestyrelsen

Side 3

Forslaget vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget har ingen konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Forslaget har været forelagt medlemmerne af EU-specialudvalget for it- og telekommunikation i en skriftlig høring.

Der er indkommet høringssvar fra Dansk Metal, ITEK, Kommunernes Landsforening, TDC, Sonofon og Forbrugerrådet.

Kommunernes Landsforening har ikke nogen bemærkninger til forslaget.

Forbrugerrådet har meddelt, at man grundet høringens korte frist, ikke har haft mulighed for at vurdere forslaget.

Dansk Metal har meddelt, at princippet om at fremme fremtidig udvikling i frekvenserne og sikre adgang for nyere og fremadrettede anvendelsesmuligheder ligger i god skik med de visioner, Dansk Metal ser som vigtige for at sikre Danmarks position som IT-fremmende land.

TDC har meddelt, at man kan støtte Kommissionens forslag til en EU-beslutning om at harmonisere anvendelsesbetingelserne for frekvenser i 900 MHz og 1800 MHz båndene, så disse frekvensbånd fremover kan tillades anvendt til pan-europæiske, offentlige, jordbaserede trådløse, elektroniske kommunikationstjenester omfattende GSM, UMTS og andre systemer, som er opført i beslutningens annekset over tilladte systemer og disses tekniske parametre.

I det omfang medlemslandenes myndigheder i overensstemmelse med EU-beslutningens artikel 3, tredje afsnit, tillader anvendelse af andre systemer end de i

beslutningens annekts oplyste systemer og disses tekniske parametre, finder TDC, at det er særdeles vigtigt, at de nationale myndigheder, herunder nabolandes myndigheder, sikrer, at sådanne systemer kan sameksistere interferensfrit med nuværende GSM systemer uden at forringe driftskvaliteten i GSM-nettene til skade for brugerne.

TDC ser med tilfredshed, at EU-beslutningen i artikel 4 har en bestemmelse, som forpligter de nationale myndigheder til med de nødvendige foranstaltninger at beskytte særligt den fortsatte drift af GSM systemer fra ødelæggende radiointerferens.

TDC har desuden en specifik kommentar vedrørende nærværende rammemands punkt 5 om formål og indhold. TDC finder, at der er behov for, at det i Danmark snarest muligt afklares, efter hvilket regelgrundlag, herunder tidsplan, det i Danmark kan tillades, at nye tilladelser og nuværende GSM/DCS tilladelser i 900 MHz og 1800 MHz kan liberaliseres, jf. den forventede EU-beslutning, så der også i Danmark kan ske en fleksibel overgang fra GSM/DCS systemdrift til UMTS systemdrift.

IT- og Telestyrelsen

Side 4

TDC opfordrer til, at der allerede i førstkomende revision af det frekvenspolitiske rammemands - dvs. andet halvår 2007 - sker en telepolitisk afklaring, så de telepolitiske sigtelinier for fleksibel anvendelse af 900 og 1800 MHz frekvensbåndene kan indarbejdes i det frekvenspolitiske rammemands. En sådan afklaring er ifølge TDC særdeles vigtig forud for at fastlægge det danske regelgrundlag for anvendelsen af og dermed grundlaget for afholdelse af auktion over frekvenser i båndet 2500 - 2690 MHz - det såkaldte 'UMTS extension band'.

Sonofon og ITEK er umiddelbart positivt indstillet over for Kommissionens forslag til beslutning om en harmonisering af 900 og 1800 MHz frekvensbåndene til brug for alternative landbaserede paneuropæiske tjenester. Begge bifalder derfor, at man fra dansk side tilslutter sig forslaget.

ITEK noterer sig særligt med tilfredshed, at EU beslutningen i artikel 4 har en bestemmelse, som forpligter de nationale myndigheder til - med de nødvendige foranstaltninger - at beskytte særligt den fortsatte drift af GSM systemer fra ødelæggende radiointerferens.

Der er tre forhold, som Sonofon og ITEK finder særligt centrale i forbindelse med en tilslutning til forslaget:

- Det giver en samfundsmæssig gevinst og kan være godt for teleselskaberne.
- Det er vigtigt at fremskynde beslutningen.
- Der kan med fordel gennemføres en analyse af liberaliseringen ift. operatørstrukturen.

For så vidt angår det første forhold, finder Sonofon og ITEK, at der ligger en betydelig samfundsmæssig gevinst ved at øge fleksibiliteten i anvendelsen af GSM-frekvensbåndene – både i form af forbedret frekvensøkonomi for 3G tjenester og i form af en forventelig større udbredelse af trådløse teknologier.

Sonofon bemærker, at man som en stor mobiloperatør i Danmark og udbyder af 2G og 3G tjenester, har en naturlig interesse i at anvendelsen af 2G frekvenserne bliver så fleksibel som muligt, herunder at det bliver muligt at anvende GSM frekvensbåndene til 3G tjenester. Det hænger ifølge Sonofon sammen med 2G frekvensbåndenes radiomæssige karakteristika, som kræver mindre investeringer for at opnå større udbredelse og kvalitet end ved anvendelse af 1900/2000 MHz frekvensbåndet, hvilket også gælder for anvendelse af andre standardiserede teknologier end IMT2000/UMTS.

Vedrørende det andet forhold, finder Sonofon og ITEK det afgørende, at Kommissionens beslutning bør implementeres så hurtigt som muligt. Årsagen til dette er, at der typisk vil gå et stykke tid fra beslutningen har fundet sted og frem til det tidspunkt, hvor der på markedet reelt anvendes terminaler, som understøtter såvel GSM som UMTS. ITEK anfører supplerende, at en hurtig beslutning vil være grundlag for en fleksibel overgang fra GSM systemdrift til UMTS systemdrift.

IT- og Telestyrelsen

Det bør efter Sonofons opfattelse i samme forbindelse undersøges, om der nødvendigvis bør være en direkte sammenhæng til tilbagetrækningen af det nuværende direktiv 87/372/EEC.

Side 5

Sonofon og ITEK henleder desuden opmærksomheden på, at UMTS/HSDPA allerede bliver udrullet i USA i frekvensbånd omkring 850 MHz med henblik på at øge udbredelsen af IMT-2000/UMTS tjenester. Sonofon mener derfor, at europæiske operatører på samme måde bør gives adgang til at forbedre netværksøkonomien og dermed udbredelsen af tjenester.

Hvad angår det tredje forhold, er det Sonofons og ITEK's holdning, at Danmark derfor også bør prioritere igangsættelse af en analyse af de aspekter, der knytter sig til en liberaliseret anvendelse af GSM-båndene, og dette gælder samtidig en afklaring af det spørgsmål, der uundgåeligt knytter sig til, at ikke alle aktører på det danske marked i dag er i besiddelse af GSM frekvenser. Derfor bør der ifølge ITEK tages højde for de konkurrencemæssige problemstillinger, dette rejser i processen mellem teleoperatørerne, som har, henholdsvis ikke har, disse frekvenser til rådighed.

ITEK opfordrer afslutningsvis til, at der ved førstkommende revision af det frekvenspolitiske rammemandat sker en afklaring, således at de telepolitiske linier for anvendelse af 900 og 1800 MHz frekvensbånd kan indarbejdes i det frekvenspolitiske arbejde og rammemandat.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Ønsket om at kunne bruge GSM-frekvenserne til et bredere formål, herunder af andre teknologier falder generelt godt i tråd med ønsket om øget teknologineutralitet i frekvensreguleringen. Fra dansk side har man støttet bestræbelser om i højere grad at gøre frekvensallokeringerne mere teknologineutrale i overensstemmelse med målsætningerne herom i frekvensloven og det frekvenspolitiske rammemandat, der er godkendt af teleforligskredsen i Folketinget.

Adgang til specielt 900 MHz frekvenserne til 3G-formål er særligt attraktivt, idet tekniske forhold gør det lettere at skabe radiodækning på disse frekvenser. Derfor har

det også stor betydning for konkurrencen på mobilområdet, hvordan mobiloperatørerne i fremtiden må bruge frekvenserne i GSM-tilladelse.

Regeringen har vurderet, at forslaget bør støttes fra dansk side blandt andet udfra følgende betragtninger:

- at muligheden for at bruge 3G eller andre tilsvarende teknologier i 900 og 1800 MHz vil fremme udbredelsen af trådløst bredbånd,
- at det vil medvirke til, at Danmark kan komme på forkant med den teknologiske udvikling, og
- at det er i tråd med den danske målsætning om teknologineutralitet.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har været drøftet på møder i Frekvensudvalget den 11. og 19. januar 2007, og der er blandt medlemsstaterne stor tilslutning til, at beslutningen skal vedtages på mødet den 14.-15. marts 2007.

IT- og Telestyrelsen

Side 6

Det er vurderingen, at Kommissionen vil få tilslutning fra et kvalificeret flertal blandt medlemsstaterne på det kommende møde i Frekvensudvalget.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.